

UCHWAŁA Nr XXXIX/219/2018
RADY MIASTA I GMINY JARACZEWO
z dnia 20 marca 2018

w sprawie zmiany uchwały w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości
Jaraczewo

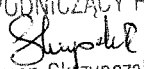
Na podstawie §10 ust. 2 pkt 2 lit. b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2013, poz. 501 ze zm) uchwala się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się zmianę Planu Odnowy Miejscowości Jaraczewo stanowiącego załącznik do uchwały Nr XV/99/2012 Rady Gminy Jaraczewo z dnia 29 marca 2012r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Jaraczewo.

§ 2. Zmieniony Plan Odnowy Miejscowości Jaraczewo otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Jaraczewo.

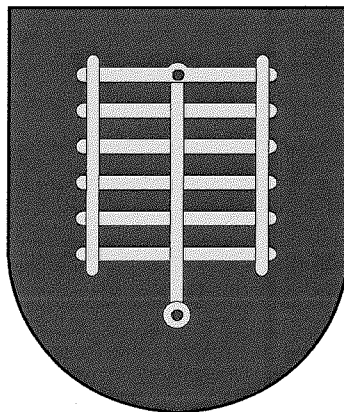
§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Roman Skrzypczak

Załącznik do uchwały
Nr XXXIX/219/2018
Rady Miasta i Gminy
Jaraczewo
z dnia 20 marca 2018

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI JARACZEWO NA LATA 2018-2026

GMINA JARACZEWO

Urząd Miasta i Gminy Jaraczewo
ul. Jarocińska 1, 63-233 Jaraczewo

Marzec 2018

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI JARACZEWO	5
2. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI JARACZEWO	6
2.1. Położenie	6
2.2. Środowisko przyrodnicze	7
2.2.1. Warunki klimatyczne	7
2.2.2. Grunty i gleby.....	7
2.2.3. Wody	8
2.2.4. Świat roślinny i zwierzęcy	9
2.2.5. Surowce mineralne.....	9
2.3. Dziedzictwo historyczne, środowisko kulturowe	9
2.4. Gospodarka, rolnictwo.....	11
2.4.1. Bezrobocie.....	11
2.4.2. Rolnictwo	13
2.4.3. Przedsiębiorstwa.....	14
2.5. Infrastruktura techniczna	16
2.5.1. Wodociągi i zaopatrzenie w wodę	17
2.5.2. Kanalizacja i gospodarka ściekowa.....	17
2.5.3. Gospodarka odpadami stałymi	17
2.5.3. Gazyfikacja – zaopatrzenie w gaz	17
2.5.4. Energetyka – zaopatrzenie w energię elektryczną	17
2.5.5. Telefonizacja	18
2.5.6. Drogownictwo i komunikacja	18
2.5.7. Sytuacja mieszkaniowa	18
2.6. Infrastruktura społeczna	18
2.6.1. Oświata i wychowanie	19
2.6.2. Kultura, sport, usługi dla ludności	19
2.6.3. Pomoc społeczna	20
2.6.4. Ochrona zdrowia	21
2.6.5. Bezpieczeństwo publiczne	21
2.6.6. Ochrona przeciwpożarowa.....	21
2.7. Ludność	22
3. OCENA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI JARACZEWO	23
4. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI JARACZEWA – JACY JESTEŚMY?25	
5. PODSUMOWANIE SYTUACJI ROZWOJOWEJ MIEJSCOWOŚCI JARACZEWO – ANALIZA SWOT	26
6. WIZJA ROZWOJU WSI – NASZA MIEJSCOWOŚĆ ZA 8 LAT.....	27
7. WIZJA STANU DOCELOWEGO – JAKIE MA BYĆ JARACZEWO ZA KILKA LAT?	28
8. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARU O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW SPRZYJAJĄCEGO NAWIAZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH.....	29

9. PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI JARACZEWO – NASZA MAŁA STRATEGIA	30
9.1. Specyfikacja celów rozwojowych	30
9.2. Hierarchizacja przedsięwzięć Planu Odnowy Miejscowości	34
9.3. Opis projektu uwzględniającego finansowanie w ramach PROW	39
10. ZGODNOŚĆ PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI JARACZEWO ZE STRATEGIĄ ROZWOJU GMINY	41
11. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI	43
12. MONITOROWANIE, OCENA, AKTUALIZACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA	44
12.1. System monitorowania Planu	44
12.2. Sposoby oceny i aktualizacji Planu	44
12.3. Public Relations Planu	44
13. SPIS WYKRESÓW	46
14. SPIS TABEL	46
15. SPIS RYSUNKÓW	46

WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości Jaraczewo jest dokumentem, mogącym stanowić załącznik do wniosku w przypadku ubiegania się o środki strukturalne w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie Odnowa i rozwój wsi.

Beneficjentem tego działania są gminy, instytucje kultury, dla których organizatorami są jednostki samorządu terytorialnego, kościoły lub inne związki wyznaniowe oraz organizacje pozarządowe o statusie organizacji pożytku publicznego.

Realizacja powyższego działania ma na celu:

1. Podniesienie standardu życia i pracy na wsi
2. Podniesienie atrakcyjności turystycznej
3. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej
4. Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych
5. Promowanie terenów wiejskich,
6. Rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Niniejszy Plan Odnowy Miejscowości spełnia wymagania, stawiane przez wskazany projekt rozporządzenia. W ramach Planu opisane są zasoby miejscowości, wypracowana na forum zebrań wiejskich wizja rozwoju wsi oraz zestaw celów strategicznych wraz z proponowanymi projektami do realizacji. W ramach zestawu projektów strategicznych są także te, dla realizacji, których Gmina będzie starać się o dofinansowanie z PROW. Niniejszy Plan wskazuje także zgodność proponowanych działań ze Strategią Rozwoju Gminy.

Plan Odnowy Miejscowości Jaraczewo został opracowany przez Grupę Odnowy Miejscowości Jaraczewo w składzie:

- Nawrocki Marek
- Andrzejewski Jacek
- Ludwiczak Rafał
- Maciejowski Jan
- Pawlak Aneta
- Stangret Ignacy
- Twardowska Elżbieta
- Twardowski Tomasz

Koordynatorem prac ze strony Gminy była Katarzyna Borowczyk. Istotny udział w opracowaniu dokumentu mieli jednak mieszkańcy wsi Jaraczewo, którzy partycypowali w ustalaniu strategicznych celów miejscowości oraz w specyfikacji projektów do zrealizowania.

1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI JARACZEWO

Plan Odnowy Miejscowości opracowany został dla miejscowości Jaraczewo, administracyjnie przynależącej do Gminy Jaraczewo w powiecie jarocińskim, w województwie wielkopolskim.

Miejscowość Jaraczewo jest miejscowością wiejską, zamieszkałą przez 1.456 osób (stan na koniec 2016 roku). Wobec tego konsultacje społeczne w pracach nad Planem odbywały się poprzez zebrania wiejskie, a ważną rolę koordynacyjną i decyzyjną odgrywała Rada Sołecka.

Podczas zabrania wiejskiego w dniu 23 stycznia 2007 roku, przy okazji wyborów rady sołeckiej i sołtysa, powołano Grupę odnowy miejscowości Jaraczewo. Omówiono również kwestie związane z planowanymi przedsięwzięciami w ramach odnowy miejscowości.

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości Jaraczewo stanowi dokument strategii rozwoju, który wyznacza długofalową politykę rozwoju miejscowości, poprzez wskazanie właściwej ścieżki rozwoju i zadań, które stanowią priorytet. Przy składaniu wniosków w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, dokument ten wskaże jakie zadania dla miejscowości są ważne z punktu widzenia rozwoju społecznego, i gospodarczego.

2. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI JARACZEWO

2.1. Położenie

Jaraczewo – miejscowość (miasto) w Polsce położona w województwie wielkopolskim, powiecie jarocińskim, w Gminie Jaraczewo, przy drodze krajowej nr 12 Łęknica – Leszno – Jaraczewo – Kalisz -Dorohusk, ok. 10 km na zachód od Jarocina, ok. 45 km na północny-zachód od Ostrowa Wlkp. i ok. 70 km na południowy-wschód od Poznania.

W latach 1975-1998 miejscowość należała administracyjnie do województwa kaliskiego. Do XVI wieku Jaraczewo posiadało prawa miejskie, które zostały przywrócone 1 stycznia 2016 roku.

Położenie miejscowości w Gminie przedstawia Rysunek 2.1.

Rysunek 2.1. Położenie miejscowości Jaraczewo na terenie Gminy

Źródło: Dane Urzędu Gminy Jaraczewo

2.2. Środowisko przyrodnicze

2.2.1. Warunki klimatyczne

Jaraczewo, podobnie jak cała Gmina, wykazuje pewne zróżnicowanie klimatyczne wynikające z jej układu morfologicznego. Pewne różnice klimatyczne, zaznaczające się okresowo na terenie miejscowości Jaraczewo, dotyczą terenów wysoczyznowych oraz doliny rzeki Obry.

Obszar wysoczyzny charakteryzuje się poprawnym układem klimatu lokalnego z charakterystycznymi dla terenów płaskich cechami: dość dobrymi stosunkami termiczno-wilgotnościowymi, przeciętnym nasłonecznieniem.

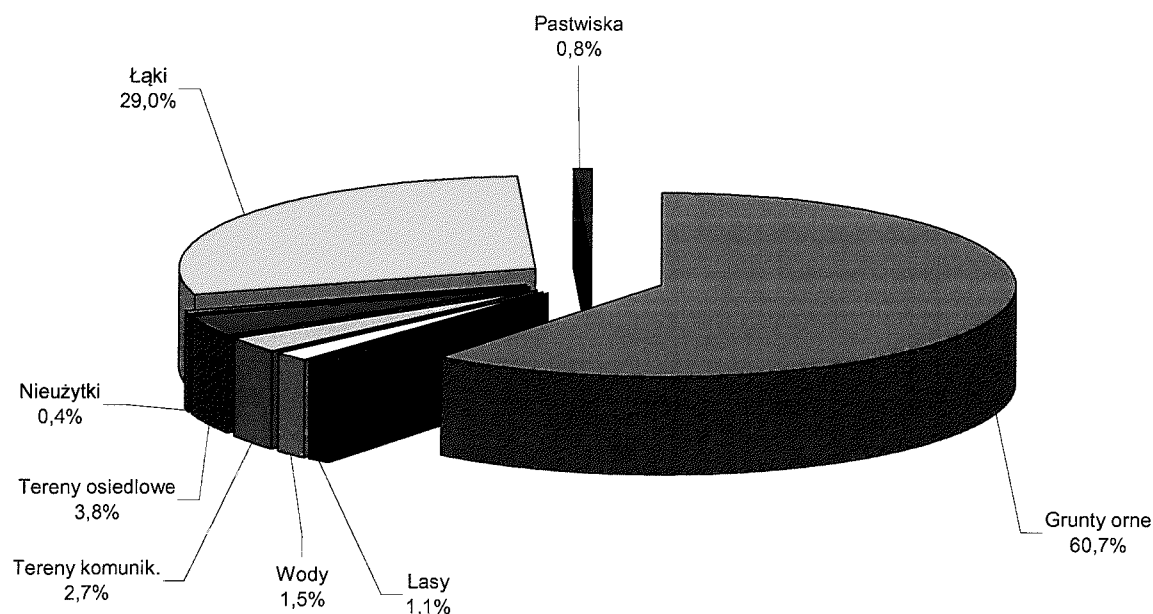
Dolina rzeki Obry, a także innych mniejszych dolinek bocznych, charakteryzuje się natomiast okresowo pojawiającymi się i zalegającymi tam chłodniejszymi masami powietrza o zwiększonej wilgotności oraz występowaniem przygruntowych przymrozków.

W/w dolina rzeczna stanowi oś spływu wód powierzchniowych i pełni okresowo rolę korytarza umożliwiającego spływ chłodnego powietrza. Na miejscowość Jaraczewo nie oddziałują kompleksy leśne rozproszone po terenie Gminy w postaci mniejszych i większych enklaw leśnych. Lokalne warunki mikroklimatyczne miejscowości współtworzą także niewielkie powierzchnie wodne (stawy wiejskie).

2.2.2. Grunty i gleby

Wykorzystanie gruntów w Jaraczewie przedstawia Wykres 2.1.

Wykres 2.1. Wykorzystanie gruntów w miejscowości Jaraczewo

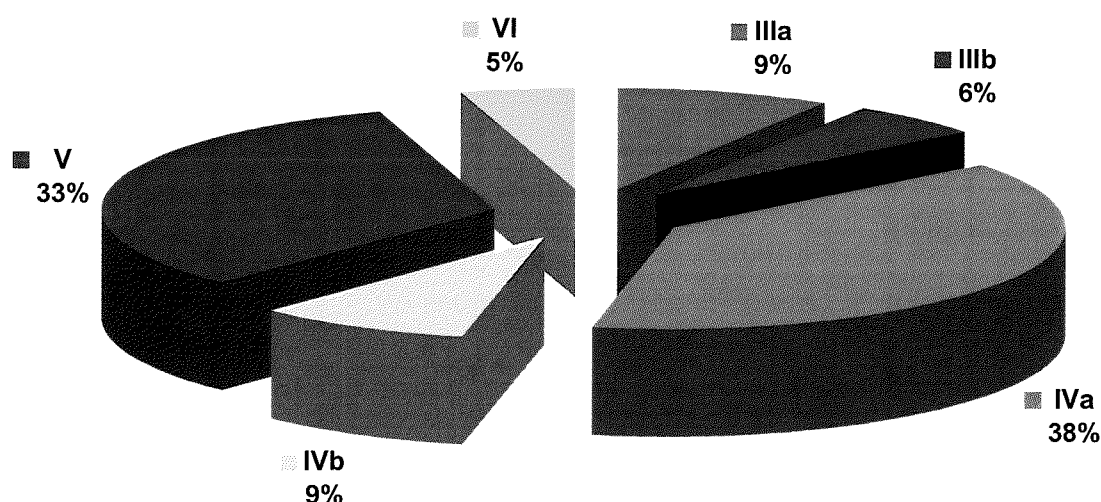
Źródło: Dane Urzędu Gminy Jaraczewo

Z wykresu wynika jednoznacznie, że zdecydowana powierzchnia wsi to użytki rolne, obejmujące 90% powierzchni miejscowości. Zwraca uwagę bardzo niski udział lasów (1,1%), zdecydowanie niższy niż średnia dla Gminy (12,4%) i dla kraju (29,2%).

Na terenie miejscowości brak jest gruntów klasy I i II. Wartościowe gleby klasy III-IV, stanowią 62,3 % (377,81 ha) powierzchni gruntów ornych (łącznie z sadami) oraz 41,8 % powierzchni użytków rolnych. Gleby tworzące klasę bonitacyjną IVa – IVb, są to przeważnie gleby bielcowe właściwe bądź pseudobielcowe wytworzone z piasków gliniastych, wrażliwe na suszę

Bonitację gleb w Jaraczewie przedstawiono na Wykresie 2.2.

Wykres 2.2. Bonitacja gleb w miejscowości Jaraczewo

Źródło: Dane Urzędu Gminy Jaraczewo

2.2.3. Wody

Największą powierzchnię wód powierzchniowych w miejscowości Jaraczewo stanowi rzeka Obra, uchodząca 2 km na północ od Jaraczewa do Kanału Obry. Ku rzece kieruje swoje wody sieć rowów melioracyjnych. Retencja wody na terenie Jaraczewa odbywa się poprzez różnej wielkości stawy hodowlane i zbiorniki o funkcji przeciwpożarowej, które urozmaicają krajobraz miejscowości. Żeby poprawić retencję wód Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu przy współudziale gminy, oddał do użytkowania na rzece Obrze Zbiornik Jaraczewo o powierzchni 70 ha i pojemności 1470 tys. m³ w ramach „Wieloletniego planu inwestycji melioracyjnych woj. wielkopolskiego na lata 2007-2013”.

Jaraczewo jest w 100% zwodociągowane, a mieszkańcy otrzymują wodę z utworów trzeciorzędowych z ujęcia w Jaraczewie. Woda surowa wymaga uzdatniania poprzez napowietrzanie, odżelazianie i odmanganianie oraz dodatkowo wytrącany jest torf przy pomocy koagulantu – siarczanu glinu.

2.2.4. Świat roślinny i zwierzęcy

Jaraczewo to miejscowość o charakterze rolniczym. W wyniku intensyfikowania produkcji rolniczej naturalne zbiorowiska roślinne są zastępowane przez monokultury upraw. Następuje zubażanie krajobrazu poprzez likwidację zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, przydrożnych itp. mających niebagatelne znaczenie dla różnorodności gatunkowej roślin i zwierząt. Na terenie Jaraczewa lasy i zadrzewienia stanowią zaledwie 1,1% ogólnej powierzchni, w związku z powyższym brakuje w krajobrazie miejscowości zwierząt charakterystycznych dla terenów zadrzewionych.

2.2.5. Surowce mineralne

Na terenie Jaraczewa brak jest jakichkolwiek, udokumentowanych złóż surowców mineralnych.

2.3. Dziedzictwo historyczne, środowisko kulturowe

Wieś datowana we wzmiankach historycznych od 1394 roku. W lata 1519-1934 posiadała prawa miejskie. Miejscowość należała do rodu *Jaraczewskich herbu Zaremba*. W pierwszej wzmiance z 1394 roku, wymieniony został *Benak de Iaraczewo*. Przywilejem *Zygmunta I Starego* z 1519 roku, wystawionym dla *Tyburcego Jaraczewskiego*, wsi nadano prawa miejskie na prawie magdeburskim. Warto w tym miejscu wspomnieć, że Jaraczewo jest jednym z dwóch wielkopolskich miast lokowanych w XVI wieku, dla którego zachował się oryginalny dokument sporządzony w języku łacińskim, a napisany w kancelarii królewskiej na pergaminie z zawieszona do niego pieczęcią. Sięgając jednak do akt kościelnych początków samej miejscowości upatrywać można około 100 lat wcześniej.

W okresie 1294-1317 pełniący godność biskupa poznańskiego *Andrzej Zaremba*, prawdopodobnie erygował jaraczewski kościół pod wezwaniem św. Marii Magdaleny. Świadczyć o tym może fakt nadania tutejszej plebani dziesięcin kmiecych ze wsi Gola, Jaraczewo i Wojciechowo.

W latach 1789- 1871 miasto rozwijało się dynamicznie i osiągnęło wielkość w mieszkańcach około 1.105. W kolejnych latach nastąpiło zahamowanie rozwoju, liczba ludności zaczęła spadać, a miasto i jego rozwój został zahamowany. Ogromne znaczenie na spowolnienie rozwoju miały czynniki urbanistyczne, m.in. brak dostępu do węzła kolejowego. Jaraczewo było miastem przez 415 lat, do roku 1934, kiedy to Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 maja 1934 roku został zmieniony ustrój miejski. Pozostałością założenia miejskiego jest zwarta zabudowa wsi z prostokątnym rynkiem o ośmiu wlotach ulicznych. Niektóre domy przy rynku pochodzą z pierwszej połowy XIX wieku.

Na Obrą wznosi się kościół parafialny pod wezwaniem św. Marii Magdaleny. Parafia jaraczewska wzmiankowana jest po raz pierwszy w 1422 roku. W wyposażeniu wnętrza ołtarz główny i dwa boczne, późnoklasycystyczne z 1843 roku. W ołtarzu głównym rzeźby św. Wojciecha i Stanisława z XVII wieku oraz późnogotycki krucyfiks z początków XVI wieku. We wnętrzu można podziwiać marmurowy, neogotycki nagrobek Józefa i Eleonory Jaraczewskich oraz epitafium Hieronima Jaraczewskiego wystawione w 1844 roku. Obok kościoła, na cmentarzu, lapidarium krzyży żelaznych i nagrobków kamiennych. Zespół

ten obejmuje około 60 obiektów, głównie z XIX wieku. Plebania pochodzi z pierwszej połowy XIX wieku. Przy kościele dwa pomnikowe dęby o obwodach 380 i 494 centymetrów. Od północy do Jaraczewa przylega Chytrów - dawniej oddziela wieś - z dworem z 1813 roku. Jest to budynek parterowy, murowany, z dachem naczółkowym i nowszym, piętrowym skrzydłem dostawionym od zachodu. Na osi ganek, połączony obecnie z nową werandą. Dwór w 1967 roku został przebudowany.

Przy dworze park krajobrazowy, obecnie im. Powstańców Wielkopolskich. Pierwotnie park obejmował 9,6 ha. Obecnie obszar parku zajmuje powierzchnię około 5 ha. Dominuje tu drzewostan liściasty z przewagą klonów, jesionów i grabów. Z ciekawszych drzew zwraca uwagę siedmiometrowy jałowiec chiński rosnący naprzeciwko wjazdu. W parku znajduje się staw o powierzchni 1 ha. W dniu 11.08.2017 roku park został doszczętnie zniszczony w wyniku nawalnicy.

Obecnie miejsce to stało się centrum dla odbywających się uroczystości oraz imprez kulturalno-rozrywkowych i sportowych. Przy trasie z Jaraczewa do Gostynia znajduje się dawna synagoga, przebudowana na salę widowiskową GOK-u. Jest to budynek neoromański, wzniesiony na początku XX wieku, z elewacją dekorowaną półkolumnienkami. Za synagogą obejrzeć można trzykondygnacyjny młyn z początków XX wieku, ze starszą kamienno - ceglana częścią magazynową z 1883 roku.

W wyniku III rozbioru Polski Jaraczewo znalazło się pod zaborem pruskim. W tym okresie narastały wśród mieszkańców silne więzi mające charakter narodowościowy. Dużą uwagę przywiązywano do powstawania stowarzyszeń, których celem było umacnianie polskości. W 1873 roku powstaje w Jaraczewie Bank Ludowy, a w roku 1897 rozpoczyna działalność Kasa Oszczędności i Pożyczek. Obie spółki łączą się w 1918 roku. Dla wzmocnienia polskiego stanu posiadania w 1907 roku zostaje zawiązana Spółdzielnia Kupna i Sprzedaży Płodów Rolnych ROLNIK. Więzy narodowościowe w Jaraczewie miały bardzo silny charakter, zważając na fakt, że rozwijały się tylko na podłożu lokalnym. Na terenie Jaraczewa istniały również:

- Jaraczewskie Bractwo Strzeleckie /1860/,
- Towarzystwo Przemysłowców / 1883/,
- Towarzystwo Gimnastyczne SOKÓŁ /1912/,
- Towarzystwo Czytelni Ludowych,
- Koło Włościanek .

W drugiej połowie XIX wieku działał na terenie Jaraczewa teatr amatorski. 11 października 1939 roku wysiedlono z ziem jaraczewskich około 90% ludności. Obrona wsi w 1945 roku nie przysporzyła jednak Niemcom sukcesu. Okres II wojny światowej zapisał się w kartach jaraczewskiej historii boleśnie. Wielu mieszkańców tego terenu zginęło walcząc w szeregach Armii Poznań. Przy wyjeździe z Jaraczewa w kierunku Gostynia usytuowano w 1979 roku głaz - pomnik ku czci ofiar obu wojen światowych. Obecnie miejsce to otrzymało nowy wygląd. Znajduję się tutaj pomnik "W HOŁDZIE MIESZKAŃCOM ZIEMI JARACZEWSKIEJ, KTÓRZY ODDALI SWE ŻYCIE ZA NASZĄ WOLNOŚĆ". Jest to miejsce, w którym wszystkie pokolenia lokalnej społeczności wspólnie wspominają swoją tradycję i historię.

Po wyzwoleniu nastąpił okres odbudowy i rozbudowy miejscowości. Powstało wiele nowych obiektów użyteczności publicznej oraz zakładów pracy. Do dnia dzisiejszego Jaraczewo

pozostało centrum Gminy i tutaj właśnie mieści się siedziba władz gminnych. Jaraczewo jest wsią najbardziej zaludnioną i rozwiniętą, wokół której toczy się życie całej Gminy.

2.4. Gospodarka, rolnictwo

2.4.1. Bezrobocie

Strukturę bezrobocia dla miejscowości Jaraczewo przedstawia się następująco.

BEZROBOTNI WEDŁUG PŁCI NA TERENIE MIEJSCOWOŚCI JARACZEWO W LATACH 2004-2014

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016
Bezrobotni ogółem, w tym:	68	72	65	67	40
Kobiety	32	39	41	39	21
Mężczyźni	36	33	24	28	19

ŹRÓDŁO: DANE PUP JAROCIN, BANK DANYCH LOKALNYCH, OPRACOWANIE WŁASNE

Poniżej znajduje się krótki opis charakterystyki populacji osób bezrobotnych w Gminie Jaraczewo.

W powiecie jarocińskim stopa bezrobocia na koniec czerwca 2015 r. wyniosła 10,1% i była najniższa od początku roku. Na odsetek ten w przeważającej liczbie składają się kobiety, stanowiące 58,6% spośród wszystkich zarejestrowanych w tym miesiącu bezrobotnych (czyli 2651 osób). Podobny trend można zaobserwować w całym województwie i kraju, choć wskaźniki bezrobocia dla nich wyniosły w czerwcu odpowiednio: 6,9 dla Wielkopolski i 10,3 dla całej Polski. W analogicznym okresie rok wcześniej, stopa bezrobocia w powiecie wynosiła 12,1 (8,3 w województwie i 12,0 w kraju).

BEZROBOTNI WEDŁUG PŁCI NA TERENIE GMINY JARACZEWO W LATACH 2004-2014

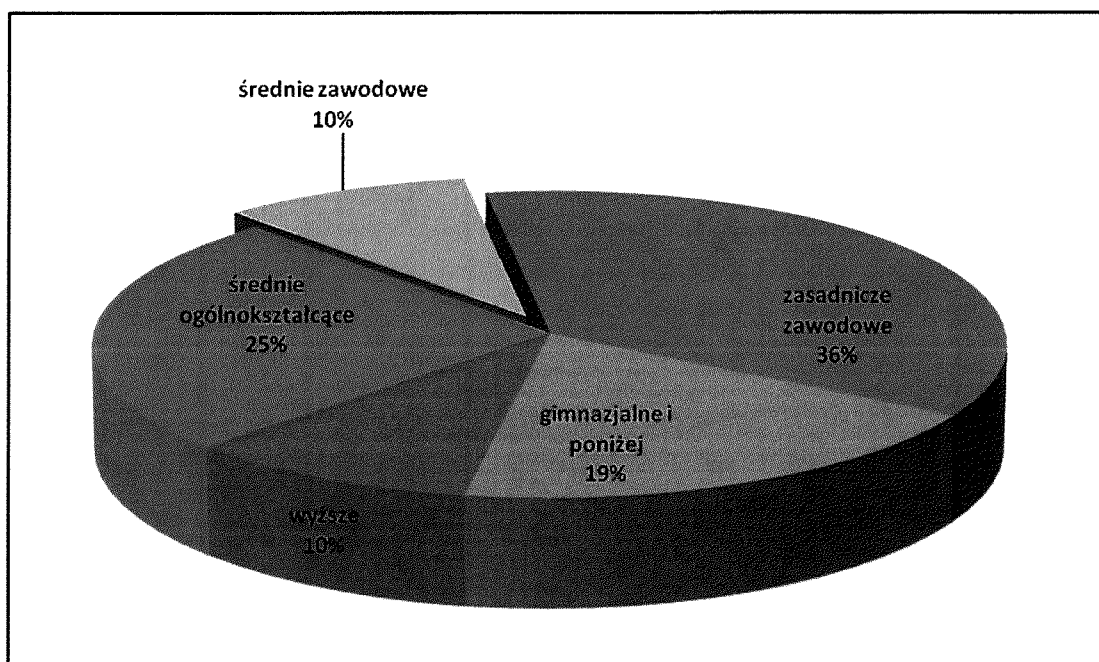
Kategoria	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bezrobotni ogółem, w tym:	711	652	556	380	311	421	448	369	444	401	326
Kobiety	387	363	344	261	203	259	285	248	253	220	196
Mężczyźni	324	289	212	119	108	162	163	121	191	181	130

ŹRÓDŁO: DANE GUS, BANK DANYCH LOKALNYCH, OPRACOWANIE WŁASNE

Na terenie Gminy Jaraczewo występuje podobna dysproporcja między obydwoma płciami. Kobiety, na przestrzeni ostatnich 10 lat, zawsze stanowiły większą grupę bezrobotnych, a w roku 2007 ich udział doszedł nawet do 69%. To niepokojące zjawisko, mimo że w Gminie występuje dość wysoki współczynnik feminizacji. Możliwą przyczyną podobnego stanu rzeczy może być rolniczy charakter Gminy, który zwyczajowo już przekłada się na niższą aktywność ekonomiczną kobiet. Udział kobiet w prowadzeniu gospodarstw rolnych od lat się nie zmienia – średnio około 20% gospodarstw rolnych w Polsce kierowanych jest przez kobiety. Odsetek takich gospodarstw zależy do grupy obszarowej i jest tym mniejszy, im większy obszar zajmuje gospodarstwo. Stosunkowo niewiele kobiet prowadzi gospodarstwa o powierzchni powyżej 15 ha, w grupie obszarowej 10–15 ha co dziesiąte gospodarstwo zarządzane jest przez kobietę, a w grupie obszarowej 1–5 ha aż co trzecim gospodarstwem kieruje kobieta.¹

Szanse na rynku pracy zależą również w dużej mierze od poziomu i rodzaju kwalifikacji. Im niższe wykształcenie i im węższe przygotowanie zawodowe, tym większe zagrożenie bezrobociem. Wyższy poziom wykształcenia to większy wybór ciekawych i rozwijających stanowisk pracy, ale także duża mobilność na rynku pracy i szansa zdobycia zatrudnienia nie tylko na lokalnym rynku pracy. Struktura bezrobotnych Gminy Jaraczewo pod względem wykształcenia zdaje się potwierdzać tę tezę. 36% udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz 19% z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej wśród ogólnej liczby bezrobotnych to bardzo wysoki odsetek. Oczywiście, procent ten zwykle maleje w okresie wiosenno-letnim, kiedy to ruszają prace sezonowe, dając zatrudnienie także nisko wykwalifikowanym osobom, jednak nie likwiduje to problemu w skali rocznej.

WYKSZTAŁCENIE OSÓB BEZROBOTNYCH W GMINIE JARACZEWO W 2014 ROKU

ŹRÓDŁO: POWIATOWY URZĄD PRACY W JAROCINIE, OPRACOWANIE WŁASNE

Na przestrzeni 5 lat (2010-2014), te proporcje w Gminie ulegały pewnym wahaniom, przedstawionym dokładniej w tabeli poniżej. Ponieważ w badanym okresie bezrobocie w

¹ Michalska S. (2013), Tradycyjne i nowe role kobiet wiejskich. Wieś i Rolnictwo, nr 2, s. 130, Warszawa, Wydawnictwo SGGW.

Gminie zmniejszyło się o blisko 30% (a przez 10 lat nawet o 50%), wszystkie grupy zaliczyły spadek swoich reprezentantów w ogólnej liczbie osób pozostających bez pracy. Generalnie jednak wzrósł wśród nich udział mieszkańców z najniższym wykształceniem (zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej) i, w niewielkim stopniu, z wyższym wykształceniem.

STRUKTURA BEZROBOCIA W GMINIE JARACZEWO WG WYKSZTAŁCENIA W LATACH 2010-2014

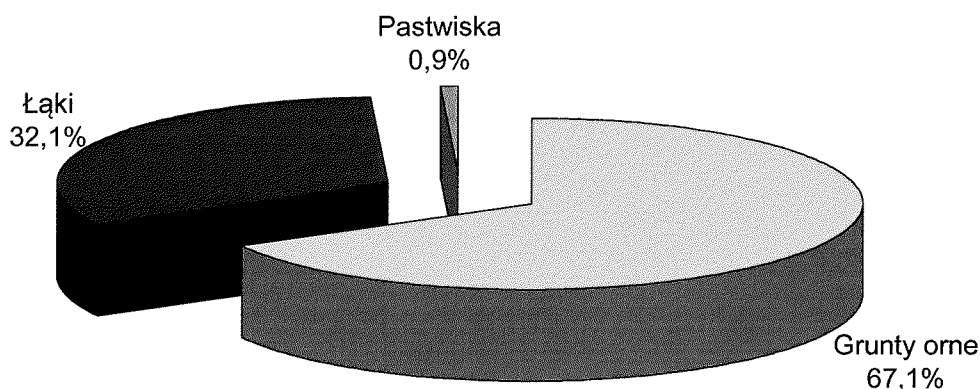
Wykształcenie	2010	2011	2012	2013	2014
wyższe	39	39	43	37	32
średnie ogólnokształcące	117	92	111	95	83
średnie zawodowe	65	43	42	40	31
zasadnicze zawodowe	143	124	169	156	118
gimnazjalne i poniżej	84	71	79	73	62

ŹRÓDŁO: POWIATOWY URZĄD PRACY W JAROCINIE, OPRACOWANIE WŁASNE

2.4.2. Rolnictwo

Rolnictwo – uprawa roślin użytkowych oraz hodowla zwierząt – od początku naszej cywilizacji było jedną z form działalności człowieka, dostarczającą pożywienia i innych cennych surowców. Znaczącym dla Jaraczewa działem gospodarki pozostało nadal rolnictwo. Charakter rolny tego terenu wynika z uwarunkowań przyrodniczych i historycznych. Jak w przypadku wielu innych miejscowości, zdecydowana większość gruntów na terenie Jaraczewa należy do osób fizycznych. Dominują tu, jak już wyżej wspomniano, gleby IV i V klasy bonitacyjnej – mało żyzne, słabo urodzajne, ubogie w substancję organiczną, zbyt mokre lub zbyt suche, trudne do uprawy. Strukturę użytków rolnych przedstawia Wykres 2.3.

Wykres 2.3. Struktura wykorzystania użytków rolnych w miejscowości Jaraczewo

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy Jaraczewo

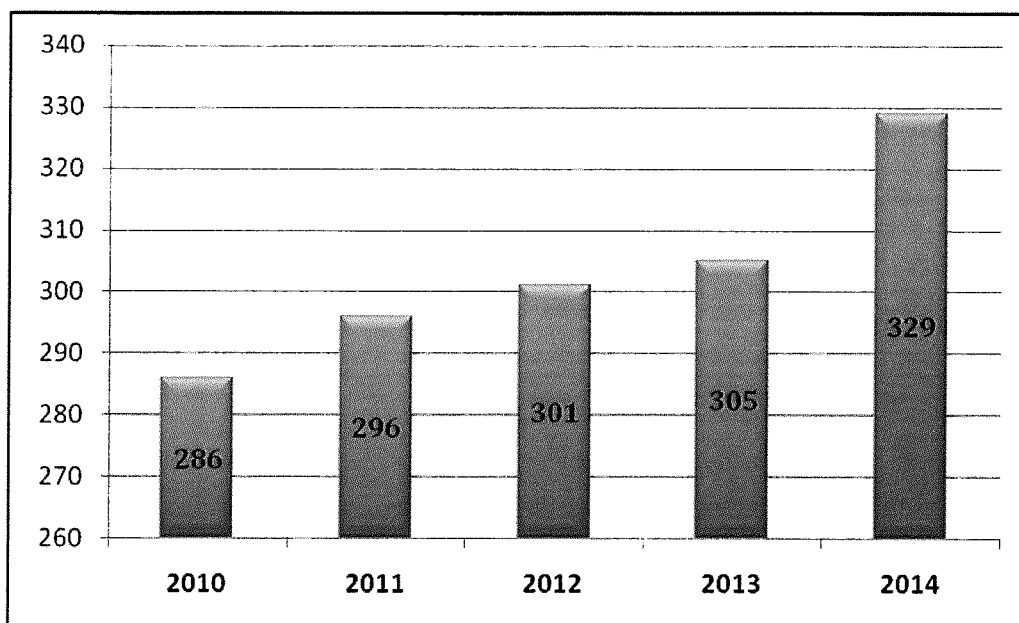
Jak wynika z wykresu, zdecydowaną większą część użytków rolnych stanowią grunty orne.

2.4.3. Przedsiębiorstwa

Według danych rejestru REGON Głównego Urzędu Statystycznego w zakresie form organizacyjno-prawnych podmiotów gospodarczych, liczebnie dominują małe przedsiębiorstwa osób fizycznych, prowadzące działalność gospodarczą. Liczba spółek prawa handlowego od lat utrzymuje się na w miarę stałym poziomie – 27 - 29, jednak dla zapewnienia trwałego rozwoju gospodarczego ich udział w liczbie podmiotów ogółem jest ciągle zbyt mały. W regionie działa też 6 spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego.

Z danych wynika, iż aktywność gospodarcza w Gminie Jaraczewo skoncentrowana jest w sektorze prywatnym. Podmioty sektora publicznego stanowią zaledwie 5% ogólnej liczby podmiotów gospodarczych.

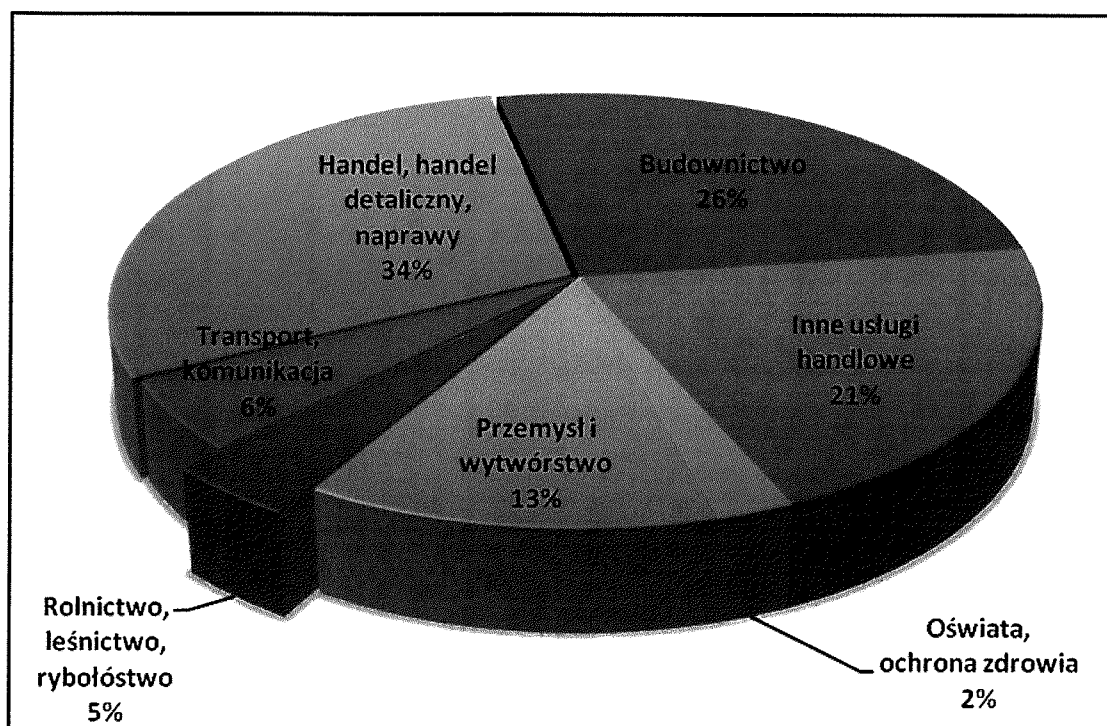
WYKRES 1. PODMIOTY GOSPODARCZE GMINY JARACZEWO RAZEM

ŹRÓDŁO: URZĄD MIASTA I GMINY JARACZEWO, OPRACOWANIE WŁASNE

Wykres 18 ukazuje dynamikę wzrostu przedsiębiorczości w Gminie w latach 2010-2014. Widać na nim wyraźnie systematyczny, lecz powolny rozwój tej dziedziny. Dopiero rok 2014 przyniósł pewne ożywienie i 8% wzrost liczby podmiotów gospodarczych. Poniżej natomiast znajduje się procentowy podział branż najsilniej reprezentowanych w Gminie w 2014 r. Z diagramu wynika, że 55% aktywności gospodarczej mieszkańców Gminy koncentrowało się wokół handlu. Drugą najbardziej popularną branżą było budownictwo (26%), trzecią – przemysł i wytwórstwo (13%).

STRUKTURA BRANŻOWA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH GMINY W 2014 R.

ŹRÓDŁO: URZĄD MIASTA I GMINY JARACZEWO, OPRACOWANIE WŁASNE

Podobna struktura branż w Gminie jest pozytywnym przyczynkiem do obniżania się liczby bezrobotnych na jej terenie, bowiem powyższe branże tylko w niewielkim stopniu potrzebują wysoko wykwalifikowanego pracownika, a większość prac nosi znamiona powtarzalności.

Do największych pracodawców w Gminie należą:

NAJWIĘKSZE PRZEDSIĘBIORSTWA W GMINIE JARACZEWO, 2014 R.

L.p.	Nazwa firmy	Branża	Zatrudnienie	Kraj pochodzenia kapitału
1.	PPHU „LARUS” Krzysztof Adamkiewicz Jaraczewo	Przetwórstwo rybne	ok. 100	Polska
2.	Zakład Przetwórstwa Mięsnego W.P. Biegun Sp. z o.o. Sp. K. Jaraczewo	Przetwórstwo mięsne	ok. 140	Polska
3.	Wytwórnia Mozaiki Osiewicz Sp. J. Gola	Produkcja mozaiki parkietowej	ok. 120	Polska

ŹRÓDŁO: URZĄD GMINY JARACZEWO

2.5. Infrastruktura techniczna

2.5.1. Wodociągi i zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie wsi Jaraczewo w wodę odbywa się z ujęcia wody w Jaraczewie o wydajności 2592 m³/dobę z utworów trzeciorzędowych (głębokość studni 170 i 180 m). Z tego ujęcia zaopatrywane są ponadto miejscowości: Wojciechowo, Łobez, Łukaszewo, Niedźwiady, Gola. W Jaraczewie do sieci wodociągowej o długości 11,9 km podłączonych jest 100% gospodarstw domowych.

Gospodarką wodociągową zajmuje się Komunalny Zakład Budżetowy w Jaraczewie.

2.5.2. Kanalizacja i gospodarka ściekowa

W ślad za wodociągowaniem Jaraczewa poszło jego skanalizowanie. W latach 2005-2006 w ramach ZPORR w Jaraczewie wybudowano 4.531 m sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej z przepompownią ścieków, co pozwoliło objąć kanalizacją 16% mieszkańców i umożliwić w niedalekiej przyszłości skanalizowanie pozostałej części Jaraczewa oraz miejscowości Gminy dotychczas nie skanalizowane. W latach 2010-2012 przeprowadzony został III już etap kanalizacji miejscowości Jaraczewo. Dzięki któremu znaczna część mieszkańców będzie posiadać dostęp do kanalizacji. Mieszkańcy nie posiadający dostępu do kanalizacji mają możliwość (poprzez 4 firmy posiadające zezwolenie Wójta na opróżnianie szamb) wywozu ścieków na stację zlewną ścieków dowożonych położoną w miejscowości Góra w odległości 5 km od Jaraczewa.

2.5.3. Gospodarka odpadami stałymi

Od 2013 r. Gmina Jaraczewo realizuje nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi. Zmiany w zakresie gospodarki odpadami wprowadzone zostały nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na mocy której Gmina została zobligowana do zorganizowania i zapewnienia prawidłowego funkcjonowania nowego systemu odbierania odpadów komunalnych na swoim terenie. Zobowiązano również gminy, do przyjęcia takich rozwiązań, które doprowadzą do redukcji masy odpadów trafiających na składowiska. W celu wypełnienia ustawowo nałożonych obowiązków Rada Gminy Jaraczewo uchwaliła nowy Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie, który określa podstawowe obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie utrzymania czystości i porządku.

2.5.3. Gazyfikacja – zaopatrzenie w gaz

W roku 2002 na terenie Gminy rozpoczęły się prace gazyfikacyjne. Inwestorem i wykonawcą prac była firma PETRICO S.A. z Karlina, obecnie G. En. GAZ ENERGIA S.A. z siedzibą w Poznaniu. Prace wykonawcze podzielono na dwa etapy. W etapie I zgazyfikowano miejscowości: Rusko, Cerekwica Stara, Łowęcice, Wojciechowo, Jaraczewo, Nosków, Suchorzewko. W II etapie zgazyfikowano Golę, Łobez, Górę, Zalesie. Całkowita długość sieci gazowej na terenie Gminy wynosi 34,6 km i pokrywa 70% powierzchni Gminy. Tym sposobem dostęp do gazu ma zdecydowana większość mieszkańców Gminy, w tym 100% mieszkańców Jaraczewa.

2.5.4. Energetyka – zaopatrzenie w energię elektryczną

Odbiorcy energii elektrycznej zaopatrywani są z Głównego Punktu Zasilania (GPZ) w Jarocinie, skąd wyprowadzone są sieci średniego napięcia SN 15 kV. Aktualnie na terenie Gminy pracuje ogółem ok. 97 stacji transformatorowych, różnych typów i o różnej mocy. Na najbliższe lata Energetyka Kaliska S.A. nie przewiduje budowy nowych obiektów energetycznych - linii i stacji o napięciu WN 110 kV oraz obiektów kubaturowych. Realizowane będą tylko modernizacje i remonty istniejącej sieci. Wszyscy mieszkańcy Gminy mają dostęp do sieci energetycznej.

2.5.5. Telefonizacja

Teren Gminy Jaraczewo pokryty jest siecią światłowodową umożliwiającą dostęp do przyłącza telefonicznego każdemu chętnemu. Zastosowanie najnowocześniejszej technologii oraz central SIEMENSA stwarza dostęp do wszelkich usług teleinformatycznych.

2.5.6. Drogownictwo i komunikacja

System komunikacyjny gminy Jaraczewo tworzą dwa układy: drogowy i kolejowy, które obsługują przewozy pasażerskie i towarowe. Drogi i tory zajmują powierzchnię 26,95 ha. Sieć dróg na terenie Gminy stanowią:

- droga krajowa numer 12 relacji Łęknica - Dorohusk, przebiegająca na osi zachód-wschód, przecinając Gminę na dwie części: południową i północną. Droga ta ma znaczenie regionalne, stwarzając korzystne połączenie z dużymi aglomeracjami miejskimi.

- 12 odcinków dróg powiatowych i 51 dróg gminnych, których sieć stwarza dogodny komunikacyjny układ nie tylko pomiędzy sołectwami, lecz także umożliwia w sposób nieskomplikowanych dojazd do drogi krajowej.

Przez teren Gminy Jaraczewo przebiega także linia kolejowa relacji Jarocin - Leszno. W ciągu tej linii zlokalizowane są trzy stacje kolejowe: w Łobzowcu, Górze i Wojciechowie, obsługujące transport towarowy.

Podstawowym środkiem zbiorowej komunikacji samochodowej są połączenia autobusowe. Na terenie Gminy realizowane są kursy autobusowe, które są obsługiwane przez firmę Usługi Transportowe Roman Grzelak. Realizowane są również połączenia PKS oddział Jarocin, Kalisz i Leszno. Usytuowanie przystanków autobusowych, jak i rozkład jazdy autobusów stwarza dogodne połączenia z ościennymi miastami powiatowymi.

Na terenie Gminy funkcjonują również prywatne podmioty gospodarcze, świadczące usługi transportowe w zakresie osobowym i towarowym.

2.5.7. Sytuacja mieszkaniowa

Sieć osadnicza Jaraczewa ma charakter miejski (wieś posiadała prawa miejskie w latach 1519-1934). Pozostałością założenia miejskiego jest zwarta zabudowa wraz z prostokątnym rynkiem o ośmiu wlotach ulicznych. Niektóre domy przy rynku pochodzą z pierwszej połowy XIX wieku. Miejscowość posiada dobrą sytuację mieszkaniową - zarówno budownictwa indywidualnego jak wielorodzinnego.

2.6. Infrastruktura społeczna

2.6.1. Oświata i wychowanie

Wprowadzona w 1999 roku reforma edukacji w istotny sposób wpłynęła na ukształtowanie sieci szkolnej na terenie Gminy Jaraczewo. Działania podjęte przez władze Gminy miały na celu utworzenie takiej sieci szkolnej, która jest racjonalna, przystępna do ucznia oraz dająca jak najlepsze warunki do nauki i wychowania. W wyniku reorganizacji, dzieci z terenu miejscowości Jaraczewo uczęszczają do Szkoły Podstawowej w Jaraczewie.

Przy szkole powstała nowoczesna, funkcjonalna i oszczędna w eksploatacji sala sportowa. Sala wybudowana jest zgodnie z najwyższym, najbezpieczniejszym i ekonomicznym standardem obowiązującym w Unii Europejskiej. Zastosowane rozwiązania pozwalają zmniejszyć o co najmniej 40% do 50% zużycie energii potrzebnej do ogrzewania i wentylacji budynku oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej.

2.6.2. Kultura, sport, usługi dla ludności

Koordynatorem działalności kulturalnej, sportowej i turystycznej na terenie Gminy Jaraczewo jest utworzony w 1980 roku Gminny Ośrodek Kultury, który ściśle współpracuje z organizacjami społecznymi i młodzieżowymi działającymi na terenie Gminy Jaraczewo. Pierwotnie siedzibą ośrodka były wyremontowane i zaadaptowane pomieszczenia starej weterynarii przy ul. Rynek 5, od maja 1998 roku siedziba GOK-u mieści się przy ulicy Kolejowej 4, w budynku starej żydowskiej bożnicy, która została zaadaptowana w latach 60-tych na remizę OSP i salę wiejską, a w roku 1992 przekazana w użytkowanie Gminnego Ośrodka Kultury.

Tradycje kulturalne Ziemi Jaraczewskiej są bardzo bogate. Amatorska działalność estradowa reprezentuje laureat wielu nagród i wyróżnień w kraju i za granicą, Zespół Folklorystyczny „Noskowiacy”. Wielu twórców i społeczników rozsianych jest po całej Gminie, ale na szczególną uwagę zasługuje skrzypek-rzeźbiarz pan Jan Strzelczyk z Łowęcic. Do aktywnych należy kółko teatralne działające przy ośrodku kultury, skupiające dzieci z Gimnazjum w Jaraczewie, laureat przeglądów wojewódzkich i ogólnopolskich m.in.: „Konińskiego Smoka” na Wielkopolskich Spotkaniach Teatrów Dziecięcych w roku 1997. Prężnie działają także sekcja wokalna, plastyczna i tańca nowoczesnego. Od roku 2006 przy Gminnym Ośrodku Kultury działa Kapela Biesiadna „Jaraczewioki”, która mimo małego stażu może pochwalić się już występami na terenie Gminy i poza nią.

GOK Jaraczewo jest organizatorem cyklicznych imprez, także o charakterze ponadgminnym, z których największe to: Dni Ziemi Jaraczewskiej z wiodącą imprezą Turniejem Samorządów Wiejskich, Przeglądy Piosenki Dziecięcej, Młodzieżowej i Przedszkolnej, których laureaci osiągają sukcesy w przeglądach krajowych i zagranicznych, Rajd Samochodowy „Ludowiec”, w którym startują załogi z terenu woj. Wielkopolskiego, Bieg Dożynkowy oraz Cross Rowerowy.

W ramach działalności kulturalno-oświatowej organizowane są liczne festyny dla ogółu społeczeństwa, obchody świąt państwowych oraz uroczystości okolicznościowe, m.in.: jubileusze 25 i 50-lecia par małżeńskich. Systematycznie przeprowadzane są: Akcja Lato i Akcja Zima, polegające na zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci z terenu całej gminy w czasie ferii w postaci: gier świetlicowych, komputerowych, konkursów rysunkowych, turniejów mini piłki nożnej, wycieczek rowerowych oraz zajęć rekreacyjnych na świeżym powietrzu.

Wiele imprez organizowanych na terenie Gminy Jaraczewo może zaistnieć dzięki wspólnej pracy organizacji z terenu Gminy i powiatu jarocińskiego. Przykładem takich imprez jest między innymi Powiatowe Święto Plonów – Jaraczewo 2000 – dożynki powiatowe przygotowane, po raz pierwszy, od czasu wprowadzenia reformy administracyjnej kraju, których gospodarzem i inicjatorem była Gmina Jaraczewo, a które to święto na stałe już wpisało się w kalendarz imprez powiatu.

Na terenie Gminy działa Biblioteka Publiczna Gminy Jaraczewo, jako gminna instytucja kultury, której organizatorem jest Gmina Jaraczewo, posiadająca sieć:

- Biblioteka Publiczna Gminy Jaraczewo w Jaraczewie,
- Oddział dla dzieci „Bajkolandia” w Jaraczewie,
- Filia w Górze.

Do działalności sportowej na terenie gminy wykorzystuje się m.in. obiekty sportowe:

- sala sportowa przy Szkole Podstawowej w Jaraczewie,
- sala sportowa przy Zespole Szkół w Rusku,
- boisko sportowe w Jaraczewie,
- „Orlik” w Rusku i w Jaraczewie
- boisko sportowe w Noskowie,
- boisko sportowe w Zalesiu,
- boisko w parku Solana w Parzęczewie.

2.6.3. Pomoc społeczna

Opieka społeczna jest ważnym zadaniem własnym Gminy, zaliczanym do obszaru przeciwdziałania i zapobiegania degradacji życia społecznego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaraczewie jest jednostką organizacyjną Gminy powołaną do realizacji zadań pomocy społecznej.

W 2014 r. w GOPS zatrudnionych było 7 osób, jednak faktycznie pracę wykonywało 6 osób, ze względu na urlop macierzyński jednej z pracownic. Jeden z pracowników socjalnych zajmował się także obsługą świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, stypendiów. Skład kadrowy prezentował się następująco:

- Kierownik,
- Główna księgowa,
- Pracownicy socjalni – 4 osoby,
- Inspektor ds. obsługi świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, stypendiów.

W roku 2014 r. na realizację zadań z pomocy społecznej przyznano łącznie 4.268.485,00 zł, z czego wykorzystano 4.133.044,67 zł, zwracając do budżetu 135.440,33 zł.

Realizując swoje zadania nałożone ustawą, w 2014 roku jaraczewski Ośrodek, m.in. przyjął 1.184 wniosków o pomoc finansową, 379 wniosków w innych sprawach oraz dokonał 691 odwiedzin w monitorowanych środowiskach. W zakresie świadczeń rodzinnych wydano ogółem 789 decyzji, natomiast w sprawach z zakresu pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym – 226.

2.6.4. Ochrona zdrowia

Mieszkańcy Jaraczewa korzystają z opieki zdrowotnej zapewnianej przez dwa Ośrodki Zdrowia zlokalizowane w Jaraczewie i Rusku.

2.6.5. Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne na terenie Gminy realizuje Komenda Powiatowa Policji w Jarocinie. Ponadto Gminę obsługuje Zespół Dzielnicowych w Jaraczewie, podległy Rewirowi Dzielnicowych w Jarocinie. Gmina podzielona jest na 2 rejony: rejon 6 (obejmujący miejscowości: Jaraczewo, Gola I, Gola II, Niedźwiady, Łukaszewo, Łobez, Bielejewo, Zalesie, Panienka, Brzostów, Góra) oraz rejon 7 (Łowęcice, Poręba, Cerekwica Nowa, Cerekwica Stara, Rusko, Suchorzewko, Strzyżewko, Nosków, Parzęczew, Wojciechowo, Łobzowiec).

Wg danych przedstawionych przez Komendę Powiatową Policji w Jarocinie, skala przestępstw dokonywanych w powiecie systematycznie maleje, choć i tak od lat utrzymuje się na stosunkowo niskim poziomie. W 2014 r., w stosunku do dwóch kolejnych lat poprzednich, ogólna liczba przestępstw także spadła, jednak zmienił się trend jednej ze składowych – w ostatnim badanym roku bowiem, wzrosła liczba przestępstw gospodarczych, które stanowiły 16,6% wszystkich popełnionych w tym roku wykroczeń.

Największe zagrożenie w 2014 r. stanowili nietrzeźwi kierowcy oraz przestępczość przeciwko mieniu (obie kategorie stanowiły po 16,9% wszystkich przestępstw). Na zbliżonym poziomie wystąpiło zagrożenie przestępczością gospodarczą (16,6%). KPK w Jarocinie wskazuje na podobieństwa wśród zagrożeń, występujących we wszystkich gminach powiatu. Podobnie, jak w poprzednich latach, najbardziej dokuczliwe były przestępstwa przeciwko mieniu, o stosunkowo niewielkich stratach, i to one stanowiły największe zagrożenie.

Na terenie Gminy Jaraczewo nie odnotowano żadnego rozboju, a zarejestrowane tam kradzieże mienia i kradzieże z włamaniem stanowiły odpowiednio 9,88% i 9,62% wszystkich tego rodzaju zdarzeń w powiecie.

2.6.6. Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie Gminy Jaraczewo, znajduje się 14 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, które działają lokalnie na rzecz miejscowej społeczności oraz, przy wystąpieniu szerszych działań ratowniczych, także na obszarze innych gmin. Z czego tylko dwie jednostki - OSP w Jaraczewie oraz OSP w Noskowie- decyzją Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej zostały włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Na terenie gminy Jaraczewo funkcjonują następujące zastępy OSP:

- **Ochotnicza Straż Pożarna w Jaraczewie,**
- Ochotnicza Straż Pożarna w Cerekwicy,

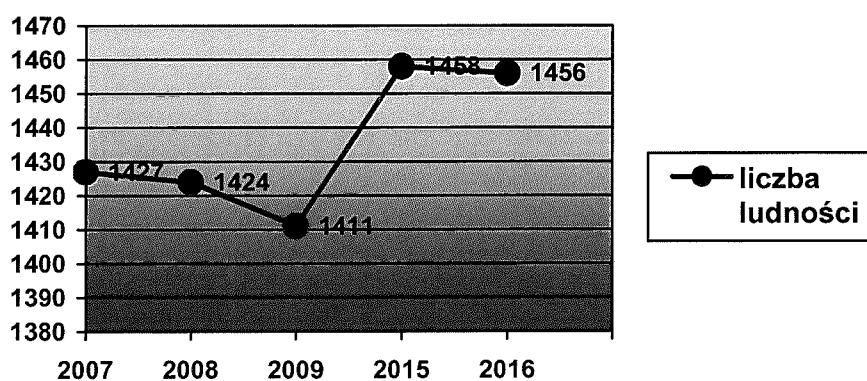
- Ochotnicza Straż Pożarna w Goli,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Górze,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Łobzie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Noskowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Panience,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Parzęczewie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Rusku,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Strzyżewku,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Suchorzewku,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wojciechowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Zalesiu.

W ciągu ostatnich 5 lat gminni strażacy wyjeżdżali do akcji ponad 350 razy.

2.7. Ludność

Jaraczewo, na koniec 2016 roku liczyło 1.456 mieszkańców. Kształtowanie się liczby mieszkańców w Jaraczewie w ostatnich latach przedstawia Wykres 2.4.

Wykres 2.4. Liczba ludności miejscowości Jaraczewo w latach 2012-2016

Źródło: Dane Urzędu Gminy Jaraczewo

Jak wynika z powyższego wykresu liczba ludności w miejscowości Jaraczewo w ostatnim czasie wzrasta.

3. OCENA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI JARACZEWO

Dla oceny zasobów Miejscowości Jaraczewo niezbędne stało się pogrupowanie poszczególnych zasobów i ocena ich pod kątem znaczenia dla wsi. Synteza oceny znalazła się w Tabeli 3.1.

Tabela 3.1. Ocena zasobów Miejscowości Jaraczewo

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze			
• walory krajobrazu		X	
• walory świata roślinnego		X	
• walory świata zwierzęcego	X		
• wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)			X
• gleby		X	
• surowce mineralne	X		
Środowisko kulturowe			
• walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe	X		
• walory zagospodarowania przestrzennego		X	
• zabytki			X
• zespoły artystyczne			X
Dziedzictwo religijne i historyczne			
• miejsca, osoby i przedmioty kultu		X	
• święta, odpusty, pielgrzymki			X
• tradycje, obrzędy, gwara		X	
• legendy, podania i fakty historyczne		X	
• ważne postacie historyczne		X	
• specyficzne nazwy	X		
Obiekty i tereny			
• działki pod zabudowę mieszkaniową			X
• działki pod domy letniskowe	X		
• działki pod zakłady usługowe i przemysł			X

• pustostany mieszkaniowe, magazynowe i przemysłowe • tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (spichlerze, kuźnie, młyny) • place i miejsca publicznych spotkań • miejsca sportu i rekreacji	X	X	X X
Gospodarka, rolnictwo			
• specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe) • znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe • możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X X		X
Sąsiedzi i przyjezdni			
• korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna) • ruch tranzytowy • przyjezdni stali i sezonowi		X X	X
Instytucje			
• placówki opieki społecznej • szkoły • dom kultury • inne		X	X X X
Ludzie, organizacje społeczne			
• OSP • KGW • Stowarzyszenia • Darczyńcy i sponsorzy		X	X X X

Źródło: Dane Urzędu Gminy Jaraczewo

4. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI JARACZEWA – JACY JESTEŚMY?

W Tabeli 4.1. zostały zgromadzone informacje na temat miejscowości Jaraczewo. Opisane zostały cechy charakterystyczne wsi, jej funkcje, baza materialna, sposób zorganizowania mieszkańców oraz inne fakty, definiujące miejsce Jaraczewa w systemie osadniczym Gminy Jaraczewo.

Tabela 4.1. Opis Miejscowości Jaraczewo

Wyszczególnienie	Opis
Co ją wyróżnia?	Stolica Gminy, dobra współpraca między organizacjami z terenu miejscowości oraz Gminą
Jakie pełni funkcje?	Administracyjne – stolica Gminy, handlowe, usługowe, rolnicze
Kim są mieszkańcy?	Rdzenna ludność
Co daje utrzymanie?	Przedsiębiorstwa lokalne, administracja, oświata, rolnictwo
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	Rada Sołecka, OSP, KGW, GOK, LZS, Koło Strzeleckie, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Wspólnymi siłami poprzez zebrania wiejskie oraz w mniejszych zespołach
Jaki wygląd ma nasza miejscowość?	Estetyczna, zadbana, widać „gospodarza”, przez środek przebiega droga krajowa nr 12 (projektowana jest obwodnica)
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	Dożynki, odpusty, turnieje wsi, rajd samochodowy, imprezy rekreacyjno-wypoczynkowe, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Babci, itp.
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	Zadbane, dużo zieleni, estetyczne
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Brakuje kanalizacji w części miejscowości, zanieczyszczenia komunikacyjne i hałas od drogi krajowej
Jakie jest rolnictwo?	Małe gospodarstwa oraz jedno duże gospodarstwo Skarbu Państwa. Uprawy tradycyjne
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Duża sieć połączeń z większymi ośrodkami – połączenia autobusowe m.in. z: Jarocinem, Leszmem, Kaliszem
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Place zabaw w parku i przedszkolu, sala gimnastyczna, boisko do piłki nożnej, zajęcia w Gminnym Ośrodku Kultury, zajęcia pozalekcyjne w szkołach, sekcja karate, zajęcia organizowane Szkolny Związek Sportowy

Źródło: Dane Urzędu Gminy Jaraczewo na podstawie wyników zebrań wiejskich

5. PODSUMOWANIE SYTUACJI ROZWOJOWEJ MIEJSCOWOŚCI JARACZEWO – ANALIZA SWOT

Poniżej, w Tabeli 5.1., zostały podsumowane silne i słabe strony Jaraczewa oraz szanse i zagrożenia.

Tabela 5.1. Analiza SWOT Miejscowości Jaraczewo

Silne strony	Słabe strony
▪ Dobra współpraca organizacji społecznych między sobą oraz z władzami Gminy ▪ Dobra sieć połączeń drogowych ▪ Pełna gazyfikacja ▪ Pełne zwodociągowanie ▪ Pełna kanalizacja ▪ Rozwinięta przedsiębiorczość ▪ Ład przestrzenny ▪ Estetyka posesji i całej miejscowości ▪ Zaplecze sportowe (szatnie) i boisko wielofunkcyjne ▪ Przyjęty Plan Zagospodarowania Przestrzennego wzdłuż drogi krajowej nr 12 ▪ Plan budowy obwodnicy ▪ Selektywna zbiórka odpadów	▪ Brak pełnej kanalizacji deszczowej ▪ Niskie dochody mieszkańców ▪ Brak obiektów infrastruktury turystycznej, m.in. brak miejsc noclegowych ▪ Brak obwodnicy drogi krajowej ▪ Częściowy brak utwardzenia ulic oraz braki chodników osiedlowych ▪ Brak pełnej infrastruktury kulturalno-sportowej
Szanse	Zagrożenia
▪ Szybki rozwój gospodarczy Gminy oraz pobliskich miast ▪ Dobra współpraca społeczności na rzecz rozwiązywania problemów lokalnych ▪ Możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych ▪ Zwiększony popyt na ekologiczną żywność	▪ Wyjazdy ludzi młodych do większych ośrodków oraz za granicę (emigracja zarobkowa) ▪ Ukryte bezrobocie agrarne ▪ Słaba koniunktura w rolnictwie

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy Jaraczewo na podstawie wyników zebrań wiejskich

6. WIZJA ROZWOJU WSI – NASZA MIEJSCOWOŚĆ ZA 8 LAT

Wizja rozwoju określa jaki powinien być wizerunek wsi w perspektywie następnych kilkunastu lat i jakie są priorytety Grupy Odnowy Miejscowości na rzecz zaspakajania potrzeb wsi. Wyznacza rolę, jaką ma ona pełnić w dążeniu do najbardziej pożądanego rozwoju wsi, w oparciu o posiadane zasoby i z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców.

Na podstawie analizy mocnych i słabych stron, opierając się na najczęściej wymienianych atutach wsi, Grupa Odnowy Miejscowości Jaraczewo sformułowała wizję, która będzie wytyczała kierunek i sposób działania grupy na najbliższe 8 lat.

Wizją tą jest hasło:

Marzę, aby Jaraczewo było nie tylko miejscem zamieszkania, ale również posiadało warunki do aktywnego spędzania czasu i wypoczynku.

7. WIZJA STANU DOCELOWEGO – JAKIE MA BYĆ JARACZEWO ZA KILKA LAT?

Mieszkańcy Miejscowości Jaraczewo zostali poproszeni o określenie stanu docelowego wsi. Odpowiedzi zostały podsumowane w poniższej tabeli.

Tabela 7.1. Wizja stanu docelowego Miejscowości Jaraczewo

Wyszczególnienie	Opis
Co ma ją wyróżniać?	Nowoczesna baza sportowo-rekreacyjna, sprzyjające warunki do rozwoju społecznego
Jakie ma pełnić funkcje?	Zapewniać dobre warunki do zamieszkania, odpoczynku czynnego
Kim mają być mieszkańcy?	Ludźmi wykształconymi, zintegrowanymi, żyjącymi na wysokim poziomie.
Co ma dać utrzymanie?	Przedsiębiorstwa prywatne, nowoczesne rolnictwo
W jaki sposób zorganizowana ma być wieś i mieszkańcy?	Dotychczasowa integracja mieszkańców przebiega owocnie
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Przez wspólną dyskusję i współpracę z władzami samorządowymi
Jak ma wyglądać nasza miejscowość?	Schludnie i czysto, z dużą ilością zieleni oraz obwodnicą w ciągu drogi krajowej nr 12
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	Kultywowanie tradycji dotychczas pielęgnowanych
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	Schludne i czyste, wyposażone w nowoczesne media infrastrukturalne
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Nieco korzystniejszy niż obecnie – z pełną kanalizacją sanitarną oraz obwodnicą w ciągu drogi krajowej nr 12
Jakie ma być rolnictwo?	Nowoczesne, dostosowane do wymagań wspólnego rynku europejskiego, dochodowe dla mieszkańców
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Zachowanie obecnych połączeń będzie wystarczające
Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	Dla podniesienia atrakcyjności oferty wskazana jest przede wszystkim budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego wraz z zapleczem socjalnym

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy Jaraczewo na podstawie wyników zebrań wiejskich

8. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARU O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW SPRZYJAJĄCEGO NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH

Jaraczewo – położone jest w Gminie Jaraczewo w Powiecie Jarocin. Jest umiejscowione przy drodze krajowej nr 12. Jest to typowa dla tego regionu miejscowość. W Jaraczewie znaczącą rolę odgrywa infrastruktura sportowa, umiejscowiona w części centralnej blisko Szkoły Podstawowej i Parku im. Powstańców Wlkp.. Miejsce to jest szczególnym miejscem dla wszystkich mieszkańców. Spełnia ona w miarę swoich możliwości potrzeby mieszkańców niezbędne dla nawiązywania kontaktów społecznych. Teren ten znajduje się w miejscu dostępnym dla wszystkich mieszkańców. Wyżej omawiane centrum zostało w znacznym stopniu zniszczone przez nawałnicę, która przeszła nad Jaraczewem w dniu 11 sierpnia 2017 roku.

Wyżej omawiane Centrum Wsi w oczekiwaniach mieszkańców powinno spełniać wszelkie normy i unormowania budowlano-prawne, a przede wszystkim powinno zostać stworzone na nowo po kataklizmie tak aby można było w bezpieczny sposób korzystać z jego potencjału.

Obecny stan nie pozwala na pełny rozwój społeczno-kulturalno-rekreacyjny mieszkańców. Na chwilę obecną spotkania integracyjne i rozwój kontaktów społecznych jest utrudniony ze względu na brak świetlicy wiejskiej

Centrum wsi na chwilę obecną, w miarę możliwości spełnia następujące funkcje zaspokajające społeczno-kulturalne potrzeby mieszkańców Jaraczewa:

- a) stwarza miejsce:
 - spotkań,
 - uroczystości,
 - pokazów,
 - czynnego wypoczynku mieszkańców,
 - organizowania zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży,
- b) zwiększa stopień integracji mieszkańców,
- c) stwarza punkt alarmowy

Należy dodać, iż funkcje jakie spełnia wyżej omawiany teren w Jaraczewie – Centrum Miejscowości ze względów technicznych, braku trybun sportowych nie spełnia we właściwy i pełny sposób wszystkich nałożonych na nią zadań mających na celu rozwój społeczny i kulturowy mieszkańców Jaraczewa, tak ważny dla pełnej odnowy i rozwoju miejscowości.

9. PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI JARACZEWO – NASZA MAŁA STRATEGIA

9.1. Specyfikacja celów rozwojowych

W rezultacie prac przeprowadzonych na zebraniu wiejskim, wypracowano 3 cele strategiczne rozwoju Miejscowości Jaraczewo, zgodne z celami strategicznymi „Strategii Rozwoju Gminy Jaraczewo 2016-2026”. Cele strategiczne sformułowano następująco:

- 1. Wzmacnianie potencjału gospodarczego gminy**
- 2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej oraz ochrona środowiska przyrodniczego**
- 3. Zwiększenie dostępności usług społecznych**

Uzasadnienie wyboru powyższych celów jest następujące:

Cel strategiczny 1 Wzmacnianie potencjału gospodarczego gminy

Projekt 1.1. Rewitalizacja rynku w Jaraczewie

Realizacja projektu: 2018-2020

Łączny koszt projektu: 3 000 000,00 zł (budżet Gminy, WRPO 2014+)

Cel realizacji projektu: Podjęcie działań w obrębie centralnego punktu miasta pozwoli na stworzenie wizytówki gminy – przestrzeni uporządkowanej, przyjaznej mieszkańcom i odpowiadającej na ich potrzeby. Projekt będzie oddziaływał zarówno na sferę społeczną (zwiększenie dostępności do urządzonych terenów zieleni o wysokiej jakości, zwiększenie powierzchni terenów służących rekreacji itd.), jak i przestrzennofunkcjonalną (poprawa komunikacji w obrębie rynku oraz poprawa estetyki przestrzeni).

W ramach projektu planuje się utworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej, w tym nową aranżację płyt rynku i inwestycję w tereny zieleni (celem utworzenia miejsca służącego rekreacji i integracji). Ponadto istotne jest ustawienie elementów małej architektury (ławki, kosze na śmieci), a także poprawa komunikacji (ciągi komunikacyjne) i estetyki elewacji kamienic.

Cel strategiczny 2

Poprawa stanu infrastruktury technicznej oraz ochrona środowiska przyrodniczego

Projekt 2.1. Rewitalizacja parku w Jaraczewie

Realizacja projektu: 2018-2026

Łączny koszt projektu: 4 000 000,00 zł (środki własne, WRPO 2014+)

Cel realizacji projektu: Stworzenie przestrzeni publicznej w której mieszkańcy będą czuć się bezpiecznie, miejsca które stanie się wizytówką Gminy a mieszkańcy i turyści chętnie będą je odwiedzać. Stworzenie zielonej enklawy miasta. Istnieje potrzeba stworzenia miejsca spotkań dla mieszkańców w otoczeniu zieleni.

Według założeń koncepcyjnych w ramach zadania przewiduje się:

- budowę ciągów komunikacyjnych i parkingów
- przebudowę amfiteatru
- renowację skarp
- budowę pomostów na istniejącym zbiorniku wodnym
- budowę kładek dla ruchu pieszego
- renowację starych kanałów wodnych oraz zbiornika wodnego
- budowę oświetlenia
- pielęgnację istniejących nasadzeń zieleni,
- renowację terenów zielonych wraz z utworzeniem nowych nasadzeń zieleni niskiej i wysokiej,
- budowę placu zabaw
- budowę urządzeń sprawnościowych fitness
- budowę elementów małej architektury typu np. ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery itp.

Projekt 2.2. Budowa remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaraczewie

Realizacja projektu: 2019-2020

Łączny koszt projektu: 2 000 000,00 zł (budżet Gminy, WRPO 2014+)

Cel realizacji projektu: Poprawa warunków życia mieszkańców, poprawa bezpieczeństwa

Zadanie będzie polegało na budowie remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaraczewie

Projekt 2.3. Budowa świetlicy wiejskiej ze stołówką

Realizacja projektu: 2018-2019

Łączny koszt projektu: 800 000,00 zł (budżet Gminy, PROW)

Cel realizacji projektu: Poprawa jakości życia mieszkańców a także stworzenie miejsca spotkań, integracji i rozwoju społeczno-kulturalnego lokalnej społeczności poprzez budowę świetlicy wiejskiej.

Zadanie będzie polegało na budowie budynku świetlicy wiejskiej wraz ze stołówką w sąsiedztwie parku im Powstańców Wielkopolskich oraz szkoły podstawowej.

Cel strategiczny 3 **Zwiększenie dostępności usług społecznych**

Projekt 3.1. Budowa budynku przedszkola w Jaraczewie

Realizacja projektu: 2017-2018

Łączny koszt projektu: 3 600 000,00 zł (budżet Gminy, WRPO 2014+)

Cel realizacji projektu: Stworzenie odpowiedniej ilości miejsc przedszkolnych dla dzieci z Gminy Jaraczewo w pełnym wymiarze godzinowym, co pozwoli na powrót do pracy rodziców lub wejście na rynek pracy, rozwój umiejętności psychospołecznych wśród najmłodszych.

Zakres realizacji projektu obejmuje:

- Budowę budynku przedszkola publicznego (w tym zakup wyposażenia i dostosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych) wraz z infrastrukturą i wewnętrznym układem drogowym,
- Zagospodarowanie terenu wokół, urządzenie zieleni i umieszczenie elementów małej architektury,

Projekt 3.2. Budowa pierwszego żłobka w Jaraczewie

Realizacja projektu: 2018

Łączny koszt projektu: 2 800 000 zł (budżet Gminy, WRPO 2014+)

Cel realizacji projektu: Stworzenie miejsca opieki nad dziećmi do lat 3 w gminie co pozwoli na powrót do pracy rodziców lub wejście na rynek pracy, rozwój umiejętności psychospołecznych wśród najmłodszych.

Zakres realizacji projektu obejmuje:

- Budowę dwóch oddziałów opieki dla dzieci do lat 3 (w tym zakup wyposażenia i dostosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych) wraz z infrastrukturą i wewnętrznym układem drogowym,
- Zagospodarowanie terenu wokół, urządzenie zieleni i umieszczenie elementów małej architektury, budowa placu zabaw.

Projekt 3.3. Rozbudowa z przebudową i nadbudową Gminnego Ośrodka Kultury

Realizacja projektu: 2019

Łączny koszt projektu: 1 000 000 zł (budżet Gminy, WRPO 2014+)

Cel realizacji projektu: Stworzenie miejsca kultury dostępnego dla wszystkich (również dla osób niepełnosprawnych), w którym czuć historię. Integracja społeczna poprzez rozwój kulturowy.

Zakres realizowanych działań obejmuje:

- renowacja zabytkowej części obiektu,
 - dostosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych,
 - stworzenie budynku efektywnego ekologicznie.
-
- Budowę dwóch oddziałów opieki dla dzieci do lat 3 (w tym zakup wyposażenia i dostosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych) wraz z infrastrukturą i wewnętrznym układem drogowym,
 - Zagospodarowanie terenu wokół, urządzenie zieleni i umieszczenie elementów małej architektury, budowa placu zabaw.

Rysunek 9.1. Schemat Planu Odnowy Miejscowości Jaraczewo

Źródło: Opracowanie własne

9.2. Hierarchizacja przedsięwzięć Planu Odnowy Miejscowości

Hierarchizację przedsięwzięć przyjętych do realizacji przeprowadzono dla wszystkich przedsięwzięć, zgłoszonych w trakcie opracowywania Planu Odnowy Miejscowości.

Selekcja przedsięwzięć/przedsięwzięć w miejscowości Jaraczewo odbywała się według trzech grup kryteriów syntetycznych, do których zaliczono: kryteria ogólne, kryteria szczegółowe oraz kryterium finansowe. Następnie kryteria syntetyczne podzielono na dziewięć kryteriów elementarnych (tzw. analitycznych), ułatwiających dokonanie oceny:

I grupa „kryteria ogólne” obejmuje cztery kryteria elementarne:

1. *Stan przygotowania przedsięwzięcia* (jeśli przedsięwzięcie rozpoczęte - faza w jakiej proces realizacji się znajduje, np. wykonane dokumentacje, uzyskanie wstępnych uzgodnień, pozwoleń, opinii, zakupienie gruntu pod zabudowę, rozstrzygnięcie przetargu, decyzja Rady Gminy, itp.)
2. *Konieczność realizacji przedsięwzięcia*, wynikająca z podjętych decyzji, zarządzeń, przepisów, zobowiązań (podstawa prawna – ustawa, uchwała, rozporządzenie)
3. *Powiązanie z innymi przedsięwzięciami* (czy dane przedsięwzięcie jest uzależnione od realizacji innego, czy powinno być realizowane po zakończeniu innych prac)
4. *Zgodność z przyjętymi programami i strategią rozwoju Gminy.*

II grupa „kryteria szczegółowe” podzielona została na cztery kryteria elementarne:

5. *Korzyści społeczne z przedsięwzięcia* (należy określić zasięg terytorialny korzyści z realizacji przedsięwzięcia oraz zakres jego oddziaływania, (np. liczba mieszkańców lub wielkość obszaru, jaki zamieszkują beneficjenci), wpływ na stopień integracji mieszkańców)
6. *Korzyści gospodarcze z przedsięwzięcia* (wpływ danego przedsięwzięcia na atrakcyjność inwestycyjną, konkurencyjność lokalną, wpływ na eliminację problemów, np. bezrobocie na terenie miejscowości)
7. *Wpływ na środowisko kulturowe* miejscowości pod kątem zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego oraz odnowy wsi
8. *Wpływ na środowisko naturalne* pod kątem eliminacji problemów ekologicznych i spełniania wymagań prawnych

III grupa „kryteria finansowe” obejmuje jedno kryterium o charakterze elementarnym:

9. *Źródła finansowania inwestycji* (rodzaj, jeśli istnieje możliwość pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania to, z jakim stopniem pewności, czy istnieje możliwość współfinansowania i w jakim zakresie)

Przy dokonywaniu oceny kierowano się niżej przedstawionymi zasadami punktacji poszczególnych przedsięwzięć – nadawaniu im priorytetów kolejności realizacji:

1. **Ocena dokonywana jest w oparciu o przygotowane klucze analityczne ocen.**
2. **Każdemu zadaniu są przyznawane punkty w zmiennej skali od 0 do 1/2/3 odrębnie w odniesieniu do każdego kryterium (porównaj arkusz oceny przedsięwzięć).**
3. **W celu wskazania priorytetów Gminy w ocenie przedsięwzięć poszczególnym kryteriom przypisano zróżnicowane wagi, sumujące się do 100 (porównaj arkusz oceny przedsięwzięć).**
4. **Warunki, według których przyznaje się punkty są odmienne dla każdej grupy kryteriów ze względu na różny charakter każdej z tych grup.**
5. **Jeśli przedsięwzięcie nie spełnia wymienionych kryteriów przyznaje się mu 0 pkt.**

Przyjęto następujące *klucze analityczne (KA) do oceny kryteriów elementarnych*:

1. KA *Stan przygotowania przedsięwzięcia*:

- a) przedsięwzięcie kontynuowane (faza realizacji) – 2 pkt.
- b) przedsięwzięcie w fazie przygotowawczej (oznacza, że rozpoczęcie realizacji przedsięwzięcia może nastąpić w dowolnym z następnych lat) – 1 pkt.
- c) przedsięwzięcie nie spełnia kryterium – 0 pkt.

2. KA *Konieczność realizacji przedsięwzięcia*:

- a) przedsięwzięcie wynika z ustaw, uchwał, rozporządzeń i zarządzeń lub z protokołów zebrań wiejskich - 2 pkt.
- b) przedsięwzięcie wynika z zobowiązań ustnych – 1 pkt.
- c) przedsięwzięcie nie spełnia kryterium – 0 pkt.

3. KA *Powiązanie z innymi przedsięwzięciami*:

- a) przedsięwzięcie jest warunkiem realizacji innego ważnego przedsięwzięcia – 2 pkt.
- b) przedsięwzięcie jest powiązane z realizacją innego przedsięwzięcia – 1 pkt.
- c) przedsięwzięcie nie spełnia kryterium – 0 pkt.

4. KA *Zgodność ze strategią/programem gospodarczym*:

- a) przedsięwzięcie jest w pełni zgodne z najważniejszymi celami strategicznymi/priorytetami Gminy – 2 pkt.
- b) przedsięwzięcie przyczynia się pośrednio do osiągnięcia celów strategicznych Gminy – 1 pkt.
- c) przedsięwzięcie nie spełnia kryterium – 0 pkt.

5. KA *Korzyści społeczne z realizacji przedsięwzięć*:

- a) korzyści odniosą nie tylko mieszkańcy jednej wsi, realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do zwiększenia spójności społecznej miejscowości i okolic – 2 pkt.
- b) korzyści z odniosą tylko mieszkańcy miejscowości, realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do zwiększenia spójności społecznej miejscowości – 1 pkt.
- c) przedsięwzięcie nie spełnia kryterium – 0 pkt.

6. KA *Korzyści gospodarcze z realizacji przedsięwzięć*:

- a) przedsięwzięcie bezpośrednio zwiększa atrakcyjność inwestycyjną miejscowości, konkurencyjność lokalną, przyczynia się do zwiększenia dobrobytu mieszkańców – 2 pkt.
- b) przedsięwzięcie pośrednio przyczynia się do zwiększenia atrakcyjności miejscowości, konkurencyjności lokalnej oraz podniesienia dobrobytu mieszkańców – 1 pkt.
- c) przedsięwzięcie nie spełnia kryterium – 0 pkt.

7. KA *Wpływ na środowisko kulturowe*:

- a) przedsięwzięcie bezpośrednio przyczynia się do zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego oraz odnowy wsi – 2 pkt.
- b) przedsięwzięcie ma pośredni wpływ na zachowanie i ochronę dziedzictwa kulturowego oraz odnowę wsi – 1 pkt.
- c) przedsięwzięcie nie spełnia kryterium – 0 pkt.

8. KA Wpływ na środowisko naturalne:

- a) przedsięwzięcie eliminuje dotkliwy problem ekologiczny lub przyczynia się do wypełnienia wymagań prawnych – 2 pkt.
- b) przedsięwzięcie niweluje negatywny wpływ na środowisko – 1 pkt.
- c) przedsięwzięcie nie spełnia kryterium – 0 pkt.

9. KA Źródła finansowania:

- a) istnieje możliwość pozyskania bezzwrotnych środków na finansowanie przedsięwzięcia. Środki te pokrywają od 51% do 85% kosztów realizacji przedsięwzięcia – 3 pkt.
- b) istnieje możliwość pozyskania bezzwrotnych środków na finansowanie przedsięwzięcia. Środki te pokrywają mniej niż 51% kosztów realizacji przedsięwzięcia – 2 pkt.
- c) istnieje możliwość pozyskania kredytów preferencyjnych na finansowanie realizacji przedsięwzięcia (pod warunkiem, że nie ma możliwości otrzymania bezzwrotnych środków) – 1 pkt.
- d) przedsięwzięcie nie spełnia kryterium – 0 pkt.

Ocenę kolejności realizacji poszczególnych inwestycji dokonano w oparciu o wzorcowy arkusz oceny przedsięwzięć, zaprezentowany w Tabeli 8.1.

Tabela 9.1. Arkusz oceny przedsięwzięć

Kryteria syntetyczne	Kryteria elementarne	Wagi	Punktacja	Punktacja ważona
I. Kryteria ogólne	1. Stan przygotowania przedsięwzięcia	10		
	2. Konieczność realizacji przedsięwzięcia	10		
	3. Powiązanie z innymi przedsięwzięciami	10		
	4. Zgodność ze strategią/programem strategicznym	10		
II. Kryteria szczegółowe	5. Korzyści społeczne z przedsięwzięcia	10		
	6. Korzyści gospodarcze z przedsięwzięcia	10		
	7. Wpływ na środowisko kulturowe	15		
	8. Wpływ na środowisko naturalne	10		
III. Kryteria finansowe	9. Źródła finansowania przedsięwzięć	15		
Punktacja ważona ogółem				

Zgodnie z przyjętymi priorytetami Miejscowości, do oceny wybrano 7 przedsięwzięć. Poniżej przedstawione jest ich zestawienie, w porządku chronologicznym (daty rozpoczęcia przedsięwzięcia). Przy każdym z przedsięwzięć podany jest rok rozpoczęcia i zakończenia projektu.

A. Rewitalizacja rynku w Jaraczewie:	2018-2020
B. Rewitalizacja parku w Jaraczewie:	2018-2026
C. Budowa remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaraczewie:	2019-2020
D. Budowa świetlicy wiejskiej ze stołówką :	2018-2019
E. Budowa budynku przedszkola w Jaraczewie:	2017-2018
F. Budowa pierwszego żłobka w Jaraczewie:	2018
G. Rozbudowa z przebudową i nadbudową Gminnego Ośrodka Kultury	2019

Tabela 9.2. Zestawienie ocen dla poszczególnych przedsięwzięć

Kryteria elementarne							
	A	B	C	D	E	F	G
1. Stan przygotowania przedsięwzięcia	10	10	10	10	20	20	10
2. Konieczność realizacji przedsięwzięcia	20	20	10	20	20	20	20
3. Powiązanie z innymi przedsięwzięciami	10	10	0	20	10	10	0
4. Zgodność ze strategią/programem gospodarczym	20	20	20	10	20	20	20
5. Korzyści społeczne z przedsięwzięcia	20	20	20	20	20	20	20
6. Korzyści gospodarcze z przedsięwzięcia	20	10	0	20	10	10	10
7. Wpływ na środowisko kulturowe	15	15	0	30	15	15	30
8. Wpływ na środowisko naturalne	0	20	10	20	0	0	0
9. Źródła finansowania przedsięwzięcia	45	45	45	45	45	45	45
Punktacja ważona ogółem	160	150	105	185	150	150	155
Kolejność realizacji przedsięwzięć (numer przedsięwzięcia)	II	IV	V	I	IV	IV	III

Zgodnie z przyjętą metodologią, uznano następującą hierarchię przedsięwzięć:

D. Budowa świetlicy wiejskiej ze stołówką :	2018-2019
A. Rewitalizacja rynku w Jaraczewie:	2018-2020
G. Rozbudowa z przebudową i nadbudową Gminnego Ośrodka Kultury	2019
B. Rewitalizacja parku w Jaraczewie:	2018-2026
E. Budowa budynku przedszkola w Jaraczewie:	2017-2018
F. Budowa pierwszego żłobka w Jaraczewie:	2018
C. Budowa remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaraczewie:	2019-2020

9.3. Opis projektu uwzględniającego finansowanie w ramach PROW

Aby zrealizować cel strategiczny 2 " Poprawa stanu infrastruktury technicznej oraz ochrona środowiska przyrodniczego ", Gmina Jaraczewo zamierza wystąpić o dofinansowanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Działanie: „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” i zrealizować Projekt: **„Budowa świetlicy wiejskiej ze stołówką”**. Projekt ten w pełni realizuje zakładane we wspomnianym Działaniu PROW cele i mieści się w zdefiniowanym zakresie wsparcia.

Stan obecny

Obecnie miejscowość Jaraczewo nie posiada świetlicy wiejskiej, w której można spotkać organizować spotkania charakterze kulturalnym i integracyjnym

Uzasadnienie projektu

Realizacja projektu jest odpowiedzią na oczekiwania mieszkańców, którzy od dawna domagają się zagospodarowania Centrum Wsi poprzez budowę świetlicy wiejskiej pełniącej funkcje kulturalne zagospodarowania terenu wokół niej. Brak obiektu uniemożliwia, realizowanie i organizowanie spotkań o charakterze kulturalnym i integracyjnym gdy warunki atmosferyczne nie są odpowiednie do przeprowadzenia takich spotkań.

Projektuje się przeprowadzenie robót budowlanych tak aby powstały obiekt był dostosowany do norm i przepisów budowlanych dla obiektów użyteczności publicznej oraz wyposażenie obiektu w sprzęt umożliwiający mieszkańcom realizację założonej wizji.

Budowa pozwoli przede wszystkim:

- Stworzyć miejsce do spotkań, uroczystości, pokazów, kursów i czynnego wypoczynku mieszkańców, organizowania zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży,
- Stworzenie miejsca w którym zajęcia będą prowadzone dla wszystkich grup społecznych, w tym osób niepełnosprawnych, osób do 30 roku życia, dla grupy seniorów tj. 50+, itp.
- Stworzyć siedziby dla wszystkich organizacji z terenu sołectwa,
- Zwiększyć stopień integracji mieszkańców,
- Poprawić wizerunek miejscowości,

Z kolei głównymi rezultatami zagospodarowania terenu powinno być:

- Powstanie miejsca umożliwiającego prowadzenie zajęć artystycznych, nauki języków, oraz innych inicjatyw społecznych które będą odbywały się cyklicznie oraz tych ad hoc
- Poprawa wizerunku wsi,
- Poprawa bezpieczeństwa dzieci i młodzieży,
- Zwiększenie stopnia integracji mieszkańców wsi i okolic.

Harmonogram rzeczowo-finansowy

Wszystkie prace związane z realizacją projektu zaplanowano na lata 2012-2013.

Tabela 9.3. Harmonogram rzeczowo-finansowy projektu

Wyszczególnienie	Wartość robót (netto) zł
Modernizacja trybun sportowych przy kompleksie sportowo-kulturalnym w Jaraczewie	
Roboty budowlane	650 406,50
Razem wartość projektu netto	650 406,50
Podatek VAT	149 593,50
Razem wartość projektu brutto	800 000,00

Źródło: Zbiorcze zestawienie kosztów mgr inż. Krzysztof Kowalski

10. ZGODNOŚĆ PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI JARACZEWO ZE STRATEGIĄ ROZWOJU GMINY

W 2016 roku Rada Miasta i Gminy Jaraczewo przyjęła Strategię Rozwoju Gminy Jaraczewo. Dokument ten jest przemyślanym, uporządkowanym planem rozwoju Gminy do roku 2026. Sformułowana w trakcie opracowywania Strategii misja rozwoju Gminy ma następujące brzmienie:

***Chcemy być przykładem w zakresie podnoszenia potencjału
gospodarczego Gminy, zapewnienia komfortu życia z jednoczesną
dbałością o kwestie społeczne i środowiskowe.***

Tak sformułowana misja określa priorytety mieszkańców – komfort życia oraz zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy. Gmina ma rolniczy charakter, nie posiada uciążliwego przemysłu, jest położona w sąsiedztwie aglomeracji poznańskiej, dużych miast (Poznań, Kalisz, Konin) silnie oddziałujących na jej obszar. Stąd ma dobrą bazę do rozwoju gospodarczego, budowy silnego, zintegrowanego i wykształconego społeczeństwa, które wie jak zadbać o wysoką jakość życia i komfort zamieszkania. Skuteczne działania w zakresie łączenia rozwoju gospodarczego i społecznego powinny przynieść nie tylko satysfakcję mieszkańców i władarzy Gminy, ale także zainteresowanie inwestorów i przedstawicieli sąsiadujących społeczności.

Należy zwrócić uwagę na to, że przedstawione wyżej, główne kierunki działania doskonale wpisują się w zaproponowaną w poprzednim rozdziale strategię dynamiczną, bazującą na wewnętrznych atutach i wykorzystującą pojawiające się w otoczeniu szanse.

Misja wskazuje jedynie najważniejsze wartości, istotne dla mieszkańców gminy Jaraczewo. Ich realizacja będzie się odbywała w ramach obszarów, które nazwano celami strategicznymi. Są to:

- 1. Wzmacnianie potencjału gospodarczego gminy***
- 2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej oraz ochrona środowiska
przyrodniczego***
- 3. Zwiększenie dostępności usług społecznych***

Przedstawione w niniejszym opracowaniu projekty w pełni wpisują się w strategię rozwoju Gminy. Kompatybilność projektową przedstawia Tabela 10.1.

Tabela 10.1. Zgodność projektów Planu Odnowy Miejscowości Jaraczewo ze Strategią Rozwoju Gminy Jaraczewo

Cele strategiczne Gminy	Projekty w ramach POM Jaraczewo
Wzmacnianie potencjału gospodarczego gminy	Projekt 1.1. Rewitalizacja rynku w Jaraczewie
Poprawa stanu infrastruktury technicznej oraz ochrona środowiska przyrodniczego	Projekt 2.1. Rewitalizacja parku w Jaraczewie Projekt 2.2. Budowa remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaraczewie Projekt 2.3. Budowa świetlicy wiejskiej ze stolówką
Zwiększenie dostępności usług społecznych	Projekt 3.1. Budowa budynku przedszkola w Jaraczewie Projekt 3.2. Budowa pierwszego żłobka w Jaraczewie Projekt 3.3. Rozbudowa z przebudową i nadbudową Gminnego Ośrodka Kultury

Źródło: Opracowanie własne

11. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

System wdrażania Planu Odnowy Miejscowości jest realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej. Unia Europejska nakłada na państwa członkowskie – beneficjentów korzystających ze środków finansowych funduszy strukturalnych obowiązek przestrzegania zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu ramowym nr 1260/1999/WE z dnia 21 czerwca 1999 r.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia. Korzystanie ze środków własnych, jak i środków unijnych wymusza konieczność sprostania wielu wymogom formalnym, głównie za sprawą odmiennych zasad wykorzystania danych środków finansowych.

1. Instytucja Zarządzająca Planem

Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację Planu będzie pełnił specjalnie powołany zespół pracowników Urzędu Miasta i Gminy, w skład którego wejdą:

- Burmistrz Miasta i Gminy Jaraczewo,
- Sekretarz Gminy Jaraczewa,
- Kierownik referatu programów unijnych, zamówień publicznych i współpracy,
- Kierownik referatu infrastruktury i inwestycji
- Sołtys Jaraczewa.

Zakres zadań Instytucji Zarządzającej obejmuje między innymi:

- ustalenie szczegółowych zasad i kryteriów realizacji Planu
- zapewnienie zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu, w tym w szczególności w zakresie zamówień publicznych, zasad konkurencji, ochrony środowiska, jak też zagwarantowanie przestrzegania zasad zawierania kontraktów publicznych
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu
- przygotowanie rocznych raportów na temat wdrażania Planu, zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach
- dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Planu.

Do właściwej oceny Planu, Instytucja Zarządzająca może tworzyć grupy robocze, korzystać z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji.

2. Instytucja wdrażająca Plan

Urząd Miasta i Gminy Jaraczewo jako instytucja wdrażająca Plan jest odpowiedzialny za:

- kreowanie, przyjmowanie i składanie wniosków aplikacyjnych od instytucji podległych – beneficjentów pomocy
- kontrolę formalną składanych wniosków, ich zgodności z procedurami i z zapisami w planie
- ewentualne monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów
- zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

12. MONITOROWANIE, OCENA, AKTUALIZACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

12.1. System monitorowania Planu

Kluczowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji Planu posiada Rada Miasta i Gminy. Współpracuje ona z Instytucją Zarządzającą oraz z Radą Sołecką. Jej główną rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w Planie oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia spóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania.

12.2. Sposoby oceny i aktualizacji Planu

Skuteczność Planu będzie poddawana bieżącej ocenie. Sprawowana ona będzie przez Radę Miasta i Gminy przy pomocy wskaźników postępu realizacji i oceny skuteczności wdrażanych projektów, określonych w poszczególnych programach operacyjnych.

Z procesem oceny będzie powiązana aktualizacja Planu – corocznie wraz z przeglądem wykonania Planu będzie proponowane, w miarę potrzeby, wprowadzanie nowych zadań, wynikających z rodzących się potrzeb i możliwości. Propozycje nowych zadań będą mogły być zgłaszane przez Radę Sołecką, Burmistrza, bądź radnych. Będą one, podobnie jak pierwotna wersja Planu, zatwierdzane najpierw przez zebranie wiejskie, a następnie przez Radę Miasta i Gminy.

12.3. Public Relations Planu

Zadaniem działań informacyjnych i promocyjnych jest:

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach ubiegania się o wsparcie ze środków funduszy strukturalnych na realizację projektów, służących rozwojowi dla wszystkich grup docelowych z terenu Gminy,
- zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach,
- zapewnienie bieżącej informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie Gminy i Sołectw,
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym,
- zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Planu w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia,
- wykorzystanie nowoczesnych źródeł przekazu i nowoczesnych technologii, m.in. takich jak: Internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Planu.

Wszelkie działania podejmowane w ramach Planu będą uwzględniały specyficzne potrzeby grup docelowych w kwestii informacji oraz użytych instrumentów w celu osiągnięcia maksymalnej skuteczności. Grupą docelową Planu jest:

- społeczeństwo Gminy – to bezpośredni beneficjent – kształtowanie i informowanie opinii publicznej poprzez przekazywanie powszechnej wiedzy o działaniach Unii Europejskiej, o wdrażaniu i wykorzystaniu środków wspólnotowych, o korzyściach płynących z członkostwa, o budowaniu pozytywnego wizerunku podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania pomocy, co przyczyni się do poparcia dla inwestycji
- beneficjenci - osoby, instytucje lub grupy społeczne bezpośrednio korzystające z wdrażanej pomocy:
 - jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego
 - podmioty będące jednostkami podległymi samorządowi gminnemu bądź realizujące zadania jednostki samorządu terytorialnego (głównie sołectwa)
 - podmioty gospodarcze
 - organizacje zrzeszające przedsiębiorców
 - organizacje pozarządowe
 - inne organizacje społeczne
 - media.

Szczególnie istotną jest potrzeba kształtowania pozytywnego wizerunku Planu. Za jego pośrednictwem należy kształtować świadomość w zakresie istnienia oraz możliwości pozyskania środków dla jednostek samorządu terytorialnego, a od tego uzależnione jest wykorzystanie pomocy w ramach funduszy strukturalnych płynących z Unii Europejskiej.

Aby osiągnąć cele związane z informacją i promocją Planu będą stosowane m.in. następujące środki i instrumenty:

- konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty, prezentacje – propagujące informacje o możliwościach wykorzystania środków unijnych, o rezultatach wsparcia UE oraz upowszechniające wiedzę na ten temat,
- wizytacje projektów, ekspozycje projektów – mogą stanowić skuteczne metody prezentacji osiągnięć w zakresie inicjatyw z wykorzystaniem środków unijnych,
- informowanie o projektach i ich promocja przez beneficjentów – dbanie o przekazywanie odpowiedniej wiedzy beneficjentom z terenu Gminy – odpowiedzialnych za spełnienie wymogów w tym zakresie,
- serwisy internetowe – to szybkie i ogólnodostępne źródło informacji na temat możliwości pozyskania pomocy unijnej, zaś dla opinii publicznej będzie to kompleksowe źródło informacji o osiągnięciach Planu, wsparciu ze środków Unii Europejskiej dla Gminy,
- publikacje, broszury informacyjne, plakaty, reklamy, materiały audiowizualne, ulotki – pozwalają w łatwy, przystępny i atrakcyjny sposób przekazywać wiedzę o Unii Europejskiej i dostępnej pomocy, a także o roli instytucji samorządowych w zarządzaniu tą pomocą
- współpraca z mediami – publikacje prasowe, artykuły, relacje, wiadomości w lokalnej i regionalnej telewizji oraz rozgłoszenia radiowych, audycje, reklamy czy ogłoszenia to kluczowe źródła przekazu wszelkich informacji o realizacji Planu w szczególności w odniesieniu do opinii publicznej.

13. SPIS WYKRESÓW

Wykres 2.1. Wykorzystanie gruntów w miejscowości Jaraczewo.....	7
Wykres 2.2. Bonitacja gleb w miejscowości Jaraczewo.....	8
Wykres 2.3. Struktura wykorzystania użytków rolnych w miejscowości Jaraczewo.....	13
Wykres 2.4. Liczba ludności miejscowości Jaraczewo w latach 2012-2016.....	22

14. SPIS TABEL

Tabela 3.1. Ocena zasobów Miejscowości Jaraczewo.....	23
Tabela 4.1. Opis Miejscowości Jaraczewo.....	25
Tabela 5.1. Analiza SWOT Miejscowości Jaraczewo.....	26
Tabela 7.1. Wizja stanu docelowego Miejscowości Jaraczewo.....	28
Tabela 9.1. Arkusz oceny przedsięwzięć.....	36
Tabela 9.2. Zestawienie ocen dla poszczególnych przedsięwzięć.....	37
Tabela 9.3. Harmonogram rzeczowo-finansowy projektu.....	40
Tabela 10.1. Zgodność projektów Planu Odnowy Miejscowości Jaraczewo ze Strategią Rozwoju Gminy Jaraczewo.....	42

15. SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 2.1. Położenie miejscowości Jaraczewo na terenie Gminy.....	6
Rysunek 9.1. Schemat Planu Odnowy Miejscowości Jaraczewo.....	33